

relation

Inspiration, kunskap, kontakter och nöje i Uppsala län

HANNA STJÄRNE:

”Jag står för allt vi gör.”

En hektisk dag med **CHRISTER NORDSTRÖM**, polisens presstalesman.

SARA PELLVINGS minnestexter handlar om den avlidne - inte om gud

+ I huvudet på **PICKIPICKI**. **JOHAN ÅKESSON** spionerar; **MARTIN ANDERSSON** älskar broccoli.

DEN AVLIDNE SKA STÅ I CENTRUM -INTE GUD

TEXT: ANDERS MELLDÉN. FOTO: ALEX&MARTIN

SARA PELLVING är samhällsvetaren som gått från arbete på Försäkringskassan via UD och politiskt sakkunnig i Riksdag och Regeringskansli till att starta Jordiska, landets enda byrå för enbart borgerliga begravningar.

- Jag har alltid gillat att ta tag i problematiska frågor, säger hon.

Ända sedan ungdomen har hon gillat att skriva, och brevvännerna fick gärna djupare reflektioner i kuverten än upprabblade aktiviteter sedan sist. För drygt tre år sedan stude-
rade hon till begravningsentreprenör och öppnade som första och hittills enda svensk, en begravningsbyrå för borgerliga begravningar.

Hennes ceremonier innehåller oftast mycket musik, och varje tillfälle är skraddarsytt tillsammans med de anhöriga.

”Det brukar sluta med att jag får höra att det känns som att jag verkligen kände personen. Då har jag lyckats!”

För Sara Pellving, som ju älskar att skriva, är hennes min-
nestext central. Orden är viktiga. Budskapet.

- En begravningsceremoni ska handla om den person som avlidit. Det är inte gud eller gudstron som ska stå i centrum, som den gör i kyrkans ceremoni och griftetal. Mitt tal är personligt och de anhöriga som lyssnar ska både få skratta, gråta, känna lugn och trygghet. Som officiant träffar jag alltid familj och vänner och vi samtalar tillsammans om den avlidne. Sedan går jag hem och skriver ihop minnestexten som de sedan får läsa igenom och kommentera innan den färdigställs för att läsas vid begravningsceremonin. Det brukar sluta med att jag får höra att det känns som att jag verkligen kände personen. Då har jag lyckats! ☺

SARA PELLVING

Född: 1973. Bor: Ekeby. Familj: 2 barn, en katt. Driver: Jordiska, med mellan ett och tre uppdrag i veckan, vanligen i Stockholm eller Uppsala.

SÅ FUNKAR BORGERLIG BEGRAVNING 10 FRÅGOR TILL SARA PELLVING

KYRKAN HAR ALLTSÅ INTE MONOPOL PÅ BEGRAVNINGAR?

- Nej. Och bara för att man är medlem i Svenska kyrkan måste man inte ha kyrklig begravning.

kyrkogårdar och de sköts på samma sätt som om du väljer kyrklig begravning.

FINNS DET NÅGON BORGERLIG BEGRAVNINGSPÅS I SVERIGE?

- Ja, ett par. Men det är fortfarande en bristvara.

HUR MÅNGA VÄLJER BORGERLIG BEGRAVNING?

- Cirka 10 procent av svenskarna. Jag är inte skyldig att rapportera de borgerliga begravningarna till någon myndighet, men man säger att drygt 80 procent väljer begravning i Svenska kyrkan, knappt 10 procent i någon annan församling och resten alltså borgerlig begravning.

KAN VEM SOM HELST LEDA EN BORGERLIG BEGRAVNING?

- Ja. Jag tycker att det är positivt om de anhöriga vill leda delar av ceremonin själva, spela musik eller läsa något. Man kan då be officianten att assistera, det är ju mycket anspänning ett sånt här tillfälle.

VEM BESTÄMMER OM EN AVLIDEN SKA BEGRAVAS KYRKLIGT ELLER BORGERLIGT?

- Enligt lag ska den dödes vilja följas. Därför är det viktigt att man skriver ned sin önskan, och berättar för anhöriga var dessa dokument förvaras. Finns ingen önskan från den avlidne är det de anhöriga som bestämmer. Om de inte är överens kan de få hjälp av en medlare i församlingen.

KOSTAR DET EXTRA ATT VÄLJA EN BORGERLIG BEGRAVNING?

- Nja, om du är medlem i Svenska kyrkan och jämför med en vanlig kyrklig begravning så har du ju betalat prästens arvode genom kyrkoskatten. Vid en borgerlig begravning tillkommer arvodet för officianten. I mitt fall ligger arvodet på drygt 8 000 kronor.

MÅSTE MAN KREMERAS VID EN BORGERLIG BEGRAVNING?

- Nej, man kan välja kistbegravning, kistbegravning med kremering eller kremering med ceremoni med urna.

SÅ VAD SKILJER EN BORGERLIG BEGRAVNING FRÅN EN KYRKLIG?

- Att guds ord inte är med. I övrigt finns inga krav eller standarder som måste följas. Men jag har förstås utvecklat en modell för begravningsceremonin.

VAR HÅLLS BEGRAVNINGSCEREMONIN?

- Var som helst. Genom skatten betalar du begravningsavgift och i det ingår lokal för begravningsceremonin samt en begravningsplats under 25 år. Vanligast är att ceremonin sker i ett kapell, men man kan också vara på en båt, ute i skogen, hemma i trädgården, på en kursgård eller ett konferensslott. Väljer man något annat än ett kapell kan kostnader för lokalhyra tillkomma. Begravningsplatsen är på någon av Sveriges

FINNS DET FLER SOM ERBJUDER BORGERLIGA BEGRAVNINGAR?

- Vissa av landets kommuner och vissa begravningsbyråer erbjuder också borgerliga begravningar. Ceremonierna kan se olika ut och officianterna arbetar på olika sätt, så det gäller - precis som när man väljer kyrklig begravning - att noga känna efter vad man efterfrågar och vad som passar just dig eller din anhörige som avlidit.

Tema: Kommunikation

- Borgerlig begravning

Stämningsfullt. Borgerliga begravningar hålls ofta i kapell. Som här, S:t Eriks kapell i Berthåga.

SÅ FUNKAR BORGERLIG BEGRAVNING *10 FRÅGOR TILL SARA PELLVING*

KYRKAN HAR ALLTSÅ INTE MONOPOL PÅ BEGRAVNINGAR?

– Nej. Och bara för att man är medlem i Svenska kyrkan måste man inte ha kyrklig begravning.

HUR MÅNGA VÄLJER BORGERLIG BEGRAVNING.

– Cirka 10 procent av svenskarna. Jag är inte skyldig att rapportera de borgerliga begravningarna till någon myndighet, men man säger att drygt 80 procent väljer begravning i Svenska kyrkan, knappt 10 procent i någon annan församling och resten alltså borgerlig begravning.

VEM BESTÄMMER OM EN AVLIDEN SKA BEGRAVAS KYRKLIGT ELLER BORGERLIGT?

– Enligt lag ska den dödes vilja följas. Därför är det viktigt att man skriver ned sin önskan, och berättar för anhöriga var dessa dokument förvaras. Finns ingen önskan från den avlidne är det de anhöriga som bestämmer. Om de inte är överens kan de få hjälp av en medlare i församlingen.

MÅSTE MAN KREMERAS VID EN BORGERLIG BEGRAVNING?

– Nej, man kan välja kistbegravning, kistbegravning med kremering eller kremering med ceremoni med urna.

VAR HÅLLS BEGRAVNINGSCEREMONIN?

– Var som helst. Genom skatten betalar du begravningsavgift och i det ingår lokal för begravningsceremonin samt en begravningsplats under 25 år. Vanligast är att ceremonin sker i ett kapell, men man kan också vara på en båt, ute i skogen, hemma i trädgården, på en kursgård eller ett konferensslopp. Väljer man något annat än ett kapell kan kostnader för lokalhyra tillkomma. Begravningsplatsen är på någon av Sveriges

kyrkogårdar och de sköts på samma sätt som om du väljer kyrklig begravning.

FINNS DET NÅGON BORGERLIG BEGRAVNINGSPLOTS I SVERIGE?

– Ja, ett par. Men det är fortfarande en bristvara.

KAN VEM SOM HELST LEDA EN BORGERLIG BEGRAVNING?

– Ja. Jag tycker att det är positivt om de anhöriga vill leda delar av ceremonin själva, spela musik eller läsa något. Man kan då be officianten att assistera, det är ju mycket anspänning ett sånt här tillfälle.

KOSTAR DET EXTRA ATT VÄLJA EN BORGERLIG BEGRAVNING?

– Nja, om du är medlem i Svenska kyrkan och jämför med en vanlig kyrklig begravning så har du ju betalat prästens arvode genom kyrkoskatten. Vid en borgerlig begravning tillkommer arvodet för officianten. I mitt fall ligger arvodet på drygt 8 000 kronor.

SÅ VAD SKILJER EN BORGERLIG BEGRAVNING FRÅN EN KYRKLIG?

– Att guds ord inte är med. I övrigt finns inga krav eller standarder som måste följas. Men jag har förstås utvecklat en modell för begravningsceremonin.

FINNS DET FLER SOM ERBJUDER BORGERLIGA BEGRAVNINGAR?

– Vissa av landets kommuner och vissa begravningsbyråer erbjuder också borgerliga begravningar. Ceremonierna kan se olika ut och officianterna arbetar på olika sätt, så det gäller – precis som när man väljer kyrklig begravning – att noga känna efter vad man efterfrågar och vad som passar just dig eller din anhörige som avlidit.